Št. 74 Poštnina plačana v gotovini (Tassa corrisposta con il pagato)

V Trstu, v sredo 26. marca 1924.

Posamezna številka 20 cent. Letnik XLIX

Izhaja, izvzemši ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. [illegible] Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Gerbec. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarne [illegible]nost. Naročnina znaša za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32.— in celo leto L 60.— Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Naš nacijonalizem in njegovi voditelji

Treba je razlikovati med grdimi izrastki nacijonalizma in med zdravim, plemenitim, naravnim nacijonalizmom. Prve odklanjamo in obsojamo mi povsod, kjer jih opažamo. Drugega se oklepamo, ker je vir življenja za vsako ljudstvo.

Izrastki nacijonalizma so destruktiven, razdevalen element. Pravi, čisti, plemeniti nacijonalizem pa je konstruktiven, tvoriłen, ploden in donaša najlepše sadove za razvoj in napredek ljudstva in za plemenitenje njegove duševnosti. In s polno zavestjo moremo reči, da je naš slovenski nacijonalizem vsekdar dajal pobude za širjenje kulture med našim narodom, da je s knjigo in raznimi svojimi kulturnimi napravami ustvarjal ljudstvu najvišje etične dobrine. Ni potiskal nikdar, ne potiska sedaj in ne bo nikoli potiskal ljudstva v kake «nižave» pod stopnjo kulture, marveč ga je dvigal, ga dviga in ga bo dvigal vsekdar tja gori k jasnim višinam kulturnega življenja in snovanja.

Kdor torej — tako smo rekli že včeraj — zasramuje čisti slovenski nacijonalizem, bi hotel zasipati našemu ljudstvu ta veliki in srebrnočisti vir kulture. Odjemlje le-tej največjega in najizdatnejšega pobudnika in snovatelja. Kakor pa si nobega gibanja in snovanja med ljudmi ne moremo misliti brez prednjakov in voditeljev, ki mu določajo smernice razvoja in delovanja ter kažejo na prave poti — tako je tudi z nacijonalnim gibanjem. Nacijonalno življenje in snovanje v vseh narodih, ki se hočejo uveljavljati v kolu drugih narodov — tako in posebno še tudi v Italiji — ima svoje voditelje. Tako je, ker drugače sploh ne more biti. Tudi najmoderaejše in najtrdnejše zgrajena in z vsemi napravami najbogatejše opremljena ladja bi morala zgrešiti svojo smer in se pogubiti, če ne bi imela svojega voditelja in krmilarja. Tako je pri vsaki napravi, na kateri sodeluje več ljudi. Tako je z vsakim javnim gibanjem in snovanjem, ki mu mase tvorijo podlago in ki naj služi nalogam in stremljenjem mase. Kdor noče priznati te potrebe, postavlja na glavo vse pojme o javnem življenju in snovanju. In postavljajo jih na glavo tudi naši narodni in politični nasprotniki. Seveda le tedaj, kadar govore o voditeljih našega slovenskega nacijonalnega gibanja. Sicer slavijo nasprotniki svoj nacijonalizem, prisojajoč mu najvišje in najplemenitejše naloge, kot gradbenika sreče in bodočnosti naroda, a voditelje tega gibanja postavljajo na vzvišeno stališče. Ti voditelji so jim zvezde-voditeljice, ki naj jim narod sledi z vsem zaupanjem in brezpogojno pokornostjo. Čim pa govorijo o našem slovenskem nacijonalizmu in njegovih voditeljih, začenja preklinjati beseda, ki je poprej blagoslavljala!

Lepo in sladko je tekla «Piccolu» iz peresa beseda, ko je te dni pisal o svobodi, ki da je slovanskim volilcem zagotovljena za sedanje volitve. Kar topil se je od zadovoljstva, ko je naglašal, kako da se iz teh svobodnih in mirnih razprav med zastopniki obeh plemen — ki sta bili doslej v ostrem boju med seboj — kažejo kali nastopajočega boljšega medsebojnega razmerja. Sam med ga je bil, ko je pripovedoval, kako da Italija smatra drugorodce za svoje državljane in jih ceni kot svoje sinove.

Potem pa je isti «Piccolo» z vidnim zadovoljstvom posnel izjavo italijanskega govornika na shodu v Ricmanjih, naj se drugorodci v Italiji vdajo v svojo usodo, ki je — **asimilacija, raznarodenje**, torej ogrožanje njih najvišje etične dobrine. Po mnenju tega govornika nima nacijonalno gibanje med Slovani Julijske Krajine nikakega zmisla in smotra in nikake obstojne pravice. Zaključek iz tega bi bil, da «caporioni» slovenskega nacijonalizma le sleparijo svoje ljudstvo. In isti «Piccolo», ki je poprej mazal Slovanom z medom okoli ust, ni bil potem drugačnega mnenja, nego oni govornik v Ricmanjih, ter je pozival svojce k nadaljnjim takim «kontraditorijem»!

Italijanski govornik na shodu v Nabrežini je ubiral sicer nekoliko drugačno struno, ali pesem je bila za koncu konca — ista! Menil je, da bi se Italijani radi sporazumeli s Slovani, v ta namen pa da se morajo ti poslednji odreči svojih voditeljev! Ghupft wie gesprungen! — bi rekel Nemec. Kakor da bi kdo rekel gladnemu: saj boš lahko jel pri mojt mizi; ali ne boš smel pri tem rabiti ne žlice, ne noža, ne vilic, ne — svojih prstov! Kako naj bi potem jedel ta lačni revež?! Ali pa: čreda naj le ostane, le pastirje naj pošlje k vsem vragom!

Dražesten — da ne rabimo druge morda primernejše besede — je bil Peternel na shodu v Sežani. Slovenskemu nacijonalizmu je odrekal enako vrednost z italijanskim. Ta slovenski nacijonalizem da ni mogel ničesar doseči ob šolskem vprašanju. Glavni krivci da so voditelji slovenskega nacijonalizma, ki naj jim ljudstvo pokaže vrata! Logično misleč človek bi mislil, da je sledila tu izjava, kako da se hočejo fašisti zavzeti za slovensko šolstvo. Kaj še! V isti sapi je izjavil, **da so fašisti za «asimilacijo»**, za raznarodenje naše narodne manjšine, torej dosledno temu za **odpravo slovenskega šolstva!!** Pred stotinami slovenskih volilcev je mož zagrešil tako gorostasno nerodnost. Fašizem res nima razloga, da bi mu bil hvaležen!

Glavno pa je bilo vsem trem rečenim govornikom: proč z voditelji slovenskega nacijonalizma! Ti kalijo vodo velikim poštenjakom, borcem za ljudske pravice — Peternelli-Bandellijevega kova!

Naše ljudstvo pa je prerazsodno, prepametno, prezavedno in politično prezrelo, da bi hotelo iti na tako nerodno nastavljene limanice. Preživo se zaveda, kako potrebni so mu pošteni in brezpogojno vdani mu voditelji. Predobro ve, da brez umnega, smotrenega vodstva, z jasno začrtanimi cilji in z resnično voljo za neustrašeno borbo **ne more biti nobenega uspešnega gibanja za pravice in potrebe ljudstva.** Ravno zato bi hoteli nasprotniki udariti voditelje našega nacijonalnega gibanja, da bi imeli potem — po svojih računih — proti sebi same — ovce, ki bi se dale striči brez odpora!

Naše ljudstvo ve to in se zaveda živo, **da vse, kar ima na kulturnih dobrinah in vsled tega tudi na vseh sredstvih za svoje gospodarsko življenje, mu je ustvaril naš pošteni, plemeniti, tvorilni slovenski nacijonalizem!** Ve, da so mu voditelji tega nacijonalizma iskreno vdani, da so pravi borci za njegove pravice in resnične koristi. Naše ljudstvo ve, da so ti voditelji pošteni, iskreni, nesebični ter da bodo zdušno, brez strahu z ljubeznijo in zvestobo vršili svoj mandat v polnem skladu z besedo, ki jo dajejo sedaj volilcem! Pri njih ni nikake zavratne misli. Njihova edina misel je posvečena pravicam in blaginji slovanskega ljudstva v Julijski Krajini!

Vse to ve naše ljudstvo in zato bo vse, kar je v našem narodu zavednega, poštenega in značajnega, glasovalo za naše kandidate!

Pa še na nekaj bi opozorili naše ljudstvo. Ve naj, da le z odkritim in moškim nastopanjem, ne pa s klečeplazenjem, si more zastopnik ljudstva pridobiti veljavo pri odločilnih činiteljih in spoštovanje tudi pri nasprotnikih! **Mož jeklen bodi, kdor govori za pravico ljudstva!** Tako nekako pravi Jurčič v svojem «Tugomeru»!

Ne s Peternelli-ji in Bandelli-ji in raznimi sebičneži in odpadniki, ampak z voditelji **našega nacijonalnega snovanja, ki uživajo zaupanje ljudstva, mora govoriti, kdor hoče gladiti poti mirnemu sožitju med obema plemenoma!**

Sen. Bombig pri Mussoliniju

RIM, 25. Ministrski predsednik je danes sprejel senatorja Giorgio Bombiga, goriškega župana, ki mu je sporočil, da ga je mestni svet na prvi seji dne 1. marca proglasil za častnega člana mesta Gorice. Ministrski predsednik se je zelo razveselil tega sporočila ter je naročil goriškemu županu, naj izroči goriškim meščanom najlepše pozdrave; obenem je izrazil željo, da bi se Gorica povrnila k nekdanjemu blesku.

Incident med fašisti in visokošolci v Napoliju

RIM, 25. Današnji «Mondo» poroča iz Napolija, da je prišlo v veliki dvorani napoljskega vseučilišča do precej hudega incidenta. V nedeljo se je vršila na vseučilišču akademska proslava ob priliki razvitja zastave udruženja medicincev. Govoril je najprej rektor, za njim še neki medicinec. Zaključni govor je imel prof. Castellino. Govoril je o političnem položaju v Italiji in pri tem tudi omenil fašizem. Tedaj se je vnel med dijaki-fašisti in nefašisti hud prepir. Fašisti so vpili: «Živijo Mussolini! Živijo fašistovska vseučilišča!» Drugi dijaki so odgovarjali: «Živijo svoboda! Živijo svobodna italijanska vseučilišča!» Nato so fašisti zahtevali, naj godba zaigra «Giovinezzo»; toda ostali dijaki so se temu zoperstavili in tako ni orkester zaigral omenjene himne. Slavnost je bila nato prekinjena. Do hujšega incidenta ni prišlo; le par stolov je frčalo po zraku.

Po demisiji jugoslovenske vlade

Pašić dobil mandat za sestavo poslovne vlade — Zaprisega Radičevih poslancev

BEOGRAD, 25. Včerajšnja seja narodne skupščine je pričela ob pol 10. uri dopoldne. Galerije in diplomatske lože so bile nabito polne. Zbrani so bili vsi poslanci in ministri. Ob pol 12. uri po zaključku Srskićevega govora je odredil predsednik narodne skupščine odmor za pol ure, ki pa je trajal do 12.25, to je ves čas, ko je bil ministrski predsednik Pašić na dvoru. Ob 12.25 se je nadaljevala seja in je Ljuba Jovanović podal sledeče obvestilo: Čast mi je priobčiti gospodi, da mi je ministrski predsednik g. Pašić poslal pismo te-le vsebine: Spoštovano predsedništvo narodne skupščine! Čast mi je Vas obvestiti, da je kraljevska vlada podala ostavko na svoj položaj. Prosim Vas, da o tem obvestite narodno skupščino. Nato so pričeli radikali živahno ploskati in vzklikati «Živio Pašić», dočim je delala opozicija razne medklice. Ljuba Jovanović je nadaljeval: Torej gospoda, do sestave nove vlade moramo po parlamentarnem redu prekiniti svoje delo. Zaključujem današnjo sejo, a novo bom odredil, ko bo sestavljena nova vlada, in sicer z današnjim dnevnim redom, t. j. nadaljevanje debate o proračunu. Nato so odšli vsi poslanci v svoje klube.

Ob 16. uri so sprejeli od g. Pašića pismo gg. Davidović, dr. Korošec, dr. Spaho in Voja Lazić, in sicer vsak posebej. Tekst tega pisma je tajen, toda doznava se, da naznanja Pašić v tem pismu, da je po ostavki dobil ponovno od kralja mandat za sestavo poslovne koalicijske vlade z večino v narodni skupščini, ki bi stala na stališču Vidovdanske ustave in senžermenske pogodbe in poziva imenovane načelnike klubov, da pridejo v njegov kabinet v svrho pogajanj za sestavo take vlade. G. Davidović je povabljen za 10. uro dopoldne, g. dr. Korošec za pol 11. uro, g. Lazić za 11. uro in g. dr. Spaho za pol 12. uro.

BEOGRAD, 25. Včeraj ob 11. uri dopoldne se je zbralo v Beogradu okoli 30 radičevcev. Danes bi moralo priti v Beograd vseh 62 poslancev razen Radića. Na kolodvoru so jih pričakovali predstavniki demokratskega, muslimanskega in jugoslovenskega kluba. Radičevci so odšli v hotel «Petrograd». Po kratki konferenci z demokrati in muslimani so se napotili v narodno skupščino. Z okna narodne skupščine so jih pozdravljali muslimanski in zemljoradniški poslanci. Radičevci so nastanjeni v prostorih finančnega odbora, poleg tega pa so jim muslimani odstopili del svojih klubskih prostorov.

Včeraj so izročili člani opozicijonalnega bloka v verifikacijskem odboru še nekoliko pooblastil radičevskih poslancev v verifikacijo.

Radičevski poslanci so prisegli v predsedništvu narodne skupščine. Točno ob 10.12 so šli radičevski poslanci pod vodstvom Spaha in Pećića v predsedniško sobo. Pri predsedniku je bila kratka konferenca. Ob 10.15 je sprejel predsednik v svojem kabinetu poslance z nekaterimi drugimi poslanci in novinarji. Ljuba Jovanović jim je rekel: Meni je zelo drago, da ste prišli in vas prosim, da priseţete. Bral vam bom prisego in vi jo boste ponovili. Potem se je izvršil svečan čin prisege. Od predsedništva je bil prisoten tudi prvi sekretar Kobasica. Po izvršeni prisegi so navzočni pozdravljali zapriseţene poslance z aplavdiranjem. Ljuba Jovanović je izročil vsakemu poslancu po en izvod prisege v podpis. Nato je izjavil Ljuba Jovanović: Nadejam se, da vaši tovariši kmalu pridejo za vami. Prišli ste v izjemnem času, v času politične krize in borbe. Ne smete si napačno razlagati, da vas nismo sprejeli tako, kakor bi bilo treba. Mi želimo ostati zedinjeni in bomo skupno delovali in se bolje spoznali. Mnogo predsodkov bo sčasoma izginilo. Prišlo bo mogoče do razočaranj, vendar mislim, da bo vaš prihod na koncu koncev imel dobre posledice. Štejem si v dolžnost, da vam čestitam, da ste prišli, in upam, da bo to dobro za narodno skupščino. Prisotni so nato vzklikali: «Živio».

BEOGRAD, 25. Kakor se doznava, je sedanji načrt radikalov za rešitev krize sledeči: radikali bi si zagotovili večino s 14 džemijetovci, 6 neodvisnimi poslanci, ki so že izjavili, da pristopijo k radikalom, z enim poslancem srpske stranke, z 20 prišaši Pribičevića ter s svojimi 109 poslanci, kar znaša ravno 150 poslancev. Opozicija pa bi imela: 24 klerikalcev, 18 muslimanov, 28 demokratov (po odhodu 20 Pribičevićevih pristašev) in v najboljšem slučaju 62 radičevcev, torej vsega 132 poslancev. Ostane torej še 8 Nemcev, 2 socijalista in eventuelno Mate Drinković, skupaj 11 poslancev, ki pa ne menjajo situacije. Sporazum z Nemci smatrajo radikali za nemogoč, ker so nemške zahteve nesprejemljive.

Rusija zahteva Besarabijo

Ponoven protest Čičerina v Parizu

MOSKVA, 25. V odgovor na prvo Čičerinovo spomenico je Poincaré brzojavno ovrgel Čičerinovo trditev, da pomeni pogodba glede Besarabije kršitev pravic ljudstva. Poincaré se sklicuje na izjavo besarabske skupščine od 27. marca 1918., ki priznava suverenost Romunije nad Besarabijo.

Ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je dne 21. t. m. tako-le odgovoril: Glasovanje neke besarabske narodne skupščine, ki ga vi (Poincaré) navajate v svoji brzojavki, je bila v resnici drzna sleparija agentov generala Mackensena, da je lažje oškodoval Romunijo s tem, da je morala odstopiti Dobrudžo na podlagi miru, ki je bil sklenjen v Bukarestu med Nemčijo in Romunijo. Sleparija se je izvršila pod vodstvom germanofilskega Margilomana. Za priključitev Besarabije k Romuniji je glasovala skupščina, ki je bila deloma izvoljena po zastopnikih strank, deloma pa je bila svojevoljno dopolnjena s protežiranci romunske vlade. In ravno ti člani skupščine, ki so bili imenovani po romunskih vpadnikih, so se borili za priključitev k Romuniji. Pred glasovanjem od 27. marca so bili nekateri člani narodne skupščine, tako Katharos, Pantsir, Pisenicky, Kumacenko, Grinfeld in Litvinov, ustreljeni, ker so se zoperstavili priključitvi Besarabije k Romuniji. Glasovanje samo se je vršilo v prisotnosti oboroženih čet in romunskih orožnikov ter pod vplivom očitne grožnje. Sicer pa ni bila s tem činom proglašena vključitev Besarabije k Romuniji, ampak le romunska suverenost s široko avtonomijo.

Drugi čin te vrste se je izvršil dne 25. novembra 1918., ko je bil predlog za popolno priključitev Besarabije k Romuniji stavljen na razpravo nepričakovano opolnoči v prisotnosti samo ene četrtine članov narodne skupščine. Ta predlog je bil odobren z vzklikom, ne da bi bilo dognano število onih, ki so glasovali proti. Ponovno so se dvignili protesti proti tem sleparijam; te proteste, ki jih imamo v rokah, so podpisali Romun sen. Alexandri, načelnik ljudske zveze in glavni tajnik besarabske narodne skupščine, ter predsednik kmetijske skupine, zastopniki občinskih sindikatov ter 40 poslancev narodne skupščine. Imenovana čina za priključitev Besarabije k Romuniji sta bila prava kršitev pravic prebivalstva Besarabije z uporabo brutalne sile romunskih vpadnikov. Ako se francoska zbornica pod vplivom francoske vlade tik pred dunajsko konferenco izraža solidarno s tem nasiljem — zaključuje Čičerin — prevzame s tem vso odgovornost za posledice, ki bodo nastale.

Prvi koraki angleške vlade

proti stavki tramvajskih uslužbencev

LONDON, 25. Stavka osobja pri tramvaju in omnibusih se nadaljuje in danes je prebivalstvo še težje občutilo njene posledice, kakor v soboto. Vlaki so bili nabito polni in na kolodvorih je ljudska množica v dolgih vrstah čakala na listke.

Vlada bo danes predložila parlamentu zakonski načrt za enoten sistem v nadzorovanju prometa z občili na vsem ozemlju angleške prestolnice. V tem nadzorstvu bodo zastopana vsa krajevna oblastva in vlada. Tako hoče vlada zadeti v živo krizo prometa v Londonu in sedanjo stavko. Ta kriza in stavka izhajata deloma iz dejstva, da kroži preveč omnibusov po londonskih ulicah, kar je v škodo istočasno počjetjem, osobju in ljudstvu. Preveliko število omnibusov pomeni večje izdatke za prometne družbe in manjšo možnost za zvišanje mezd, katero zahtevajo nameščenci po vsej pravici. Novo bitje, ki se bo ustanovilo, bo lahko omejilo število prometnih sredstev ter uredilo prometno službo.

Vlada je sinoči sklicala zastopnike tramvajskih uslužbencev, ki so dali razumeti, da ni izključena možnost za dosego sporazuma. Pogajanja med obema strankama se bodo danes nadaljevala. Danes je parlamentarni tajnik ministrstva za promet izjavil v dolnji zbornici, da bo govoril za sprejetje zakonskega načrta za enotno nadzorovanje prometnih sredstev.

De Saint Aulaire pri MacDonaldu

Za zaščito Francije in rešitev vprašanja Porurja

LONDON, 25. Včeraj je bil francoski poslanik v Londonu, markiz Di Saint Aulaire, sprejet od MacDonalda. Pogovor se je — kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi — sukal okoli poročil mednarodnih izvedencev, katera bodo dovršena v teh dneh; dalje vprašanja vzpostavitve normalnega stanja v Palatinatu in reparacij. Končno se je govorilo tudi o zaščiti Francije.

Splošen pogovor je bil to, brez točnih predlogov in brez načrtov; o načrtih se v tem trenotku niti ne more govoriti, toliko glede reparacij, kolikor za zaščito. Ako se bo hotelo priti bližje rešitvi reparacijskega vprašanja, bo treba prej proučiti poročila izvedencev; za rešitev vprašanja zaščite Francije je treba prej izdelati surovino; ta surovina leži deloma v francoski «Rumeni knjigi» in deloma v angleški «Modri knjigi». Po razjasnitvi sedanjega položaja diplomatskim potom se bo gotovo sklicala mednarodna konferenca, ki se pa radi dolgih priprav ne bo mogla sestati pred koncem junija.

Mogoče da sta se o teh potezah nadaljnjega postopanja pogovorila MacDonald in Di Saint Aulaire na svojem včerajšnjem sestanku. Zanimanje javnega mnenja pa se osredotoča na MacDonaldovo naziranje z ozirom na vprašanje zaščite Francije. Po dosedanjem zadržanju laburistične vlade se lahko sodi, da se to vprašanje ne bo rešilo s sklenitvijo kake angleško-francoske vojaške zveze. Angleška vlada ima temveč pred očmi širše vprašanje zaščite vse Evrope in v okviru tega vprašanja bo treba najti način za zadostitev francoskih potreb v tem oziru: pripustitev Nemčije in mogoče tudi Rusije v Društvo narodov in vodilna vloga tega Društva, ojačenega z vsemi potrebnimi sredstvi za urejevanje mednarodnih vprašanj, to bodo glavne točke angleškega načrta.

Druga zelo kočljiva točka, ki čaka na svojo rešitev, je vprašanje Porurja. Tudi o tem sta najbrže govorila MacDonald in francoski poslanik. Zaenkrat je gotovo, da bodo izvedenci v svojih poročilih izjavili, da se Nemčija ne bo mogla gospodarsko dvigniti in plačati reparacij, dokler se ji ne bo povrnila uprava Porurja. Tudi Francozi so se menda o tem že prepričali, ampak hočejo — kakor znano — še nadalje vzdrževati vojaško zasedbo Porurja: to naj bi bila roka na vratu Nemčije, ker je porurska industrija predpogoj za vojno industrijo Nemčije.

Obstoja sedaj vprašanje določitve kake druge garancije za Francijo namesto Porurja. Govorilo se je o dvojni kontroli nemških železnic, gospodarski in vojaški. Tu bo pa težko priti do za Francijo zadovoljive rešitve, ne da bi se užalilo ponosa Nemčije; na drugi strani se je pa angleška vlada popolnoma vdala naziranju, da je ureditev evropskih vprašanj brez prostovoljnega sodelovanja Nemčije nemogoča in da bo tu sodelovala prostovoljno, ni smeti Nemčije poniževati in jo siliti v obup.

Proglasitev republike na Grškem

LONDON, 25. Agencija Reuter poroča iz Aten: Narodna skupščina je glasovala za odstavitev dinastije in za ustanovitev republike.

ATENE, 25. Na današnji seji narodne skupščine je Papanastasiou prečital izjavo nove vlade, ki hoče — je rekel — doseči proglasitev grške republike ter postaviti državo na nezrušljive temelje. Papanastasiou je dostavil, da je plebiscit potreben le za odločitev v vprašanju vladavine, ki naj se da državi, medtem ko so vprašanje dinastije rešile že zadnje volitve.

Nato je predsednik predložil načrt za resolucijo, s katero se proglaša dinastija za končnoveljavno odstavljeno in se prepoveduje članom kraljeve hiše bivanje na grškem ozemlju. V tej resoluciji se dovoljuje tudi razlastitev premoženja vseh članov kraljeve hiše ter se sklene proglasiti republiko pod pogojem, da se izreče zanjo ljudsko glasovanje. Admiral Konduriotis bo nadalje izvrševal posle regenta do ustanovitve republikanske zbornice.

Z ozirom na politiko sedanje vlade je Papanastasiou izjavil sledeče: «Vlada bo sledila smernicam, ki so jih začrtali njeni predniki in ki obstojajo v izvršitvi mirovnih pogodb, ustalitvi miru in sledečem prijateljskem sporazumu z vsemi zunanjimi državami, posebno pa v vzpostavitvi tesnih odnošajev prijateljstva in medsebojnega zaupanja s tremi velesilami, v zboljšanju odnošajev napram kraljevini SHS in Romuniji in v pospeševanju odnošajev dobrega sosedstva napram obem drugim sosednjim državam in napram Albaniji. Vlada bo hodila po tej poti s tem večjo vnemo, v kolikor je sama prežeta vroče želje po miru in odgovarjajo ta stremljenja njenemu demokratskemu programu».

Po razpravi je skupščina izrekla novi vladi svoje zaupanje z 259 glasovi proti 3. 13 poslancev se je vzdržalo glasovanja.

Proglasitev republike

ATENE, 25. Državni praznik se je praznoval tu z največjimi svečanostmi, katerih se je udeležila nepregledna množica ljudstva iz vseh slojev. Po cerkvenem obredu v stolni cerkvi so se ministri in poslanci podali korporativno v parlament, kjer je zbornica na slavnostni seji soglasno sprejela resolucijo vlade za odstavitev dinastije in za proglasitev republike. Salve iz topov so naznanile zgodovinski dogodek, ki ga je zbornica in prebivalstvo pozdravila z nepopisnim navdušenjem. Praznovanje bo trajalo več dni. Danes se bo na ministrskem svetu podpisal ukaz za amnestijo vseh političnih zločincev in za pomilostitev vojakov.

Razdelitev nemške vojne odškodnine

PARIZ, 25. Odškodninska komisija je objavila podatke o razdelitvi med posamezne države vojne odškodnine, ki jo je plačala Nemčija do 31. decembra 1923. Številke pomenijo milijone zlatih mark.

Anglija 641.335; Francija 143.995; Italija 33.370; Belgija 1,083.754; Japonska 390; Jugoslavija 700; Romunija 4.

Odškodnina v naravi: Anglija 677.009; Francija 1,358.955; Italija 364.566; Belgija 684.367; Japonska 8.978; Jugoslavija 261.800; Grška 20.574; Poljska 15.120; Romunija 33.910; Čehoslovaška 16.856; Portugalska 14.855.

Na podlagi zahtev zmagovalcev: 1) Za poravnavo predujmov, ki jih je Nemčija prejela za premog: Anglija 93.871; Francija 238.772; Italija 29.063; Belgija 30.520; 2) za stroške zasedbenih čet in kontrolnih komisij: Anglija 972.251; Francija 1,373.476; Italija 10774; Belgija 256.326; Japonska 724.

Po odbitku vsot, ki so jih zavezniki zahtevali od Nemčije za poravnavo predujmov Nemčiji za premog, za stroške zasedbenih čet in kontrolnih komisij in za dobičke na tečajih, dobimo naslednji prostanek: Anglija 251.877; Francija 189.777; Italija 358.185; Belgija 1,445.910; Japonska 67.804; Jugoslavija 262.500 Grčija 20.574; Poljska 15.120; Romunija 33.914; Čehoslovaška 23.153; Portugalska 14.155.

Vsote, ki so jih zmagovalci prejeli, ali ki niso še bile razdeljene, znašajo 8,411.339. Pri tem se niso vpoštevali stroški ameriških zasedbenih čet. Denar, ki so ga zasedbene čete zaplenile, je bil štet Nemčiji v dobro.

DRUŠTVO NARODOV O PROIZVODNJI OROŽJA.

PARIZ, 25. Včeraj se je sestala podkomisija, ki jo je imenovala začasna mešana komisija Društva narodov, da pripravi načrt za dogovor glede proizvodnje in prometa orožja. Predsedoval je g. Lebrun; Italijo zastopata on. De Viti de Marco in gen. De Marinis. Podkomisija bo morala sestaviti določbe glede proizvodnje in prometa orožja, katere bodo lahko priznale vse države, ki so vpisane v Društvo narodov in Združene države. Povod za sklicanje te podkomisije je dalo zadržanje Združenih držav napram saingermainskemu dogovoru, ki daje Društvu narodov potrebne pravice glede tega vprašanja. Ker pa Združene države niso včlanjene v Društvu, ne priznavajo teh posebnih pravic Društva. Dosedaj sta znana 2 načrta za omenjene določbe; enega je sestavil admiral Magaz, zstopnik Španije, drugega pa Leon Jouhaux v imenu delavske skupine, ki je zastopana v komisiji.

Odločen nastop francoskega finančnega ministra

PARIZ, 25. Med razpravo o zakonskem načrtu glede pokojnin je finančni minister De Lasteyrie izjavil, da se bo vlada strogo držala načela, da ne bo pomnožila državnih stroškov niti za vinar, ako ne bodo tem stroškom odgovarjali dohodki. Vlada hoče dati državljanom rajši dober denar, kakor penzije v denarju, ki nič ne velja.

Rusko-romunska konferenca zopet odgodena

DUNAJ, 25. Rusko-romunska konferenca, ki se je imela otvoriti včeraj, še ni začela svojih del. Smatra se, da se bo prva seja vršila v četrtek. Včeraj sta se sestala tajnika obeh delegacij in za danes je napovedan pogovor med obema predsednikoma ruskega in romunskega zastopstva, kjer se bo določil program konference, radi katerega se obe delegaciji nista še mogli sporazumeti. Po mnenju nekaterih dunajskih listov obstoja možnost, da se konferenca sploh ne bo vršila.

Dvoboj med generali.

BUENOS AIRES, 24. Med generalom Juste, vojnim ministrom, ter generalom Delle Piane se je vršil danes dvoboj. Oba generala sta bila težko ranjena.

DNEVNE VESTI

Ali narodna enota ali stranka?

Vi niste nikaka narodna enota, ampak le stranka morete biti v Italiji! Tako je zaklical našemu ljudstvu neki govornik na shodu v Ricmanjih. Če bi imel mož le nekoliko razsodnosti, ne bi bil izustil te trditve. Italijani pod bivšo avstrijsko vladavino so bili tudi izginjajoča manjšina v državi. Vprašamo: kaj bi bili rekli ti Italijani, če bi jim kdo govoril, da se ne smejo narodno uveljavljati, da nimajo svoje italijanske narodnosti, da so le «stranka», ki mora biti narodno brezpravna! To bi ga nagnali in prav bi imeli. Nočemo se spuščati v nadaljna prerekanja. Ugotavljamo pa: **le brezpogojno priznanje, da smo mi v Italiji posebna in samosvoja narodna individualnost, more biti v izhodišče in dati podlago za zdravo razmerje med državo in to manjšino in za mirno sožitje med obema plemenoma!**

Bandelli in izmenjava zadružnega denarja

Gospod Bandelli se je na shodu v Sežani pobahal, da gre le g. Peternelliju zasluga za izmenjavo zadružnega denarja. V ta namen, ki je tolikega pomena za našo gospodarsko organizacijo v Julijski Krajini, so sicer hodili opetovano v Rim in posredovali naši poslanci in zastopniki naše zadružne organizacije na vseh pristojnih mestih — **posebno še povodom podpisa italijansko-jugoslovenskega sporazuma!** Kot priče — gotovo klasične priče — bi mogli mi navesti gg. Mussolinija, Pašića in Ninčića. In dostaviti bi mogli še znamenito dejstvo, da so tudi uradna sporočila iz Rima, med koncesijami, ki jih je dovolila Italija, navajala tudi izmenjavo denarja. To pa je za resnicoljuba Bandellija brez pomena, kajti on pravi v svojem velikem resnicoljubju, da izključna zasluga gre le g. Peternelliju! To pa menda zato, ker — to dostavljamo mi — ni napravil nobenega koraka in tudi ne napisal nobene besede za ugodno rešitev tega za mnoge naše zadruge življenskega vprašanja. Trditev g. Bandellija ni le drzna in v kričečem nasprotstvu z resnico, ampak je tudi odvratno neslana. Z isto pravico bi mogel trditi, da ni Bog ustvaril nebesnega svoda, ampak da sta ona dva, gg. Bandelli in Peternelli prilepila tja gori luno, solnce in druge zvezde. Efekt bi bil velikanski. Ves svet bi zmajeval v glavo v začudenju, ker ne bi mogel razumeti, kako se morejo tako vrteti kolesca v človeški glavi.

Bandelli in Peternelli - voditelja!

Gg. Bandelli in Peternelli oznanjata na shodih, da bo naše ljudstvo srečno še le tedaj, ko odpravi svoje dosedanje voditelje in postavi na njih mesto — Bandelli-ja in Peternelli-ja Pravita nadalje, da Italijani poznajo le ljudstvo, da pa z dosedanjimi voditelji nočejo imeti nič opraviti. Z ljudstvom da hočejo govoriti, ne pa s kakimi voditelji! Ali sta kratke pameti in še krajšega spomina gg. Peternelli in Bandelli! Kako hočeta spraviti v sklad svojo voljo, da bi postala voditelja našega ljudstva, z naslednjo trditvijo-, da Italijani nočejo govoriti z voditelji? S to izjavo žagata vejo, na kateri — ne sedita še! Hvala Bogu! S tem vzklikom spajamo trdno vero, da merodajni krogi ne bodo mogli nikdar govoriti z gg. Bandellijem in Peternelijem kot s pooblaščenima voditeljema našega ljudstva! Pač pa bodo govorili — prav gotovo bodo govorili in računali z dr.om Wilfanom in njegovimi tovariši! Tako bo hotela volja ljudstva, ki pride do izraza na dan velike odločitve, dne 6. aprila!

Vpoklic letnika 1904

Poveljstvo vojaškega okraja v Trstu (naborni in mobilizacijski urad) naznanja: Poveljstvo tržaškega vojaškega okraja naznanja, da je vojno ministrstvo z okrožnico št. 199 odredilo, da se imajo poklicati pod orožje mladeniči, ki so bili potrjeni pri naborih letnika 1904. in so rojeni v omenjenem letu ali so načelniki list (capilisti). Poveljstvo opozarja, da bo naznanjen način, kako naj se novinci predstavijo poveljstvu, obznanjen s posebnim razglasom. Obenem se pozivajo nastopne kategorije novincev, da vložijo prošnje za oprostitev oziroma odgoditev vpoklica:

1) novinci, ki želijo, da bi prišli na vrsto pri prihodnjem vpoklicu, ker imajo že enega brata v kr. armadi, kr. mornarici ali v kr. finančni straži; 2) novinci, ki želijo dobiti odgoditev vojaške službe do 26. leta svoje starosti, ker so redni slušatelji kakega vseučilišča v kraljevini ali kake druge visoke šole; 3) novinci, ki obiskujejo v šolskem letu 1923-24 kake srednje šole višje stopnje ali kakega drugega enakovrednega učilišča, dalje maturanti teh šol, ako niso padli v več nego dveh predmetih; 4) novinci, ki dokažejo s spričevali, overovljenimi od kr. italijanskih konzularnih oblastev, da so dijaki kake inozemske visoke šole, ki ji je priznana enakovrednost z italijanskimi vseučilišči in visokošolskimi zavodi; 5) novinci, ki so neobhodno potrebni za varstvo poljedelskega, industrijskega ali trgovskega podjetja ali zavoda, ki ga vodijo na lastni račun ali na račun lastne družine; 6) novinci, ki so pred tem, da dosežejo odpustnico kake kmetijske, obrtne ali trgovske šole; 7) novinci, ki nameravajo prositi za sprejem v tečaje za rezervne častnike, kateri se ustanovijo v poletju tekočega leta, in pa novinci, ki bi želeli biti sprejeti v tečaje za rezervne častnike, kateri se najbrže začnejo 1. decembra 1924. Pri tem se obvežejo s pismeno izjavo, da bodo služili dve leti; 8) novinci, ki želijo služiti pri karabinerjih, bodisi kot dejanski ali kot pomožni karabinerji, dalje tisti, ki želijo biti sprejeti v kr. finančno stražo; 9) novinci, ki hočejo biti sprejeti kot prostovoljci v kr. kolonijalne čete za Tripolitanijo in Cirenaiko; 10) novinci, ki so glasbeniki in godbeniki in ki želijo biti sprejeti v vojaške godbe; 11) novinci, ki želijo biti sprejeti v posebne čete (corpi speciali), naj tudi vložijo prošnje ter naj dokažejo s primernimi listinami svojo tehnično in stanovsko sposobnost, ki se zahteva za sprejem v posebne čete.

Vse prošnje naj se pošljejo v priporočenem pismu gori omenjenemu poveljstvu (Comando Distretto militare Trieste) najkasneje do 28. marca 1924. Kdor si iz vzrokov, ki od njega niso odvisni, ne bi mogel preskrbeti vseh listen do tega dne, naj pošlje prošnjo do gori omenjenega dne, a druge listine čim prej. Novinci, ki vložijo prošnje, ne bodo vpoklicani in bodo čakali na rešitev prošnje. Takim novincem se torej ne bo treba predstaviti, ako ne dobijo pozivnice ali kakega drugega opozorila. Ako pa do 25. maja t. l. ne dobijo nikakega odgovora na prošnjo, se bodo morali predstaviti poveljstvu že 21. maja. Vse informacije daje poveljstvo vsak dan razen praznikov od 15. do 16. ure. Ravnotako tudi postaje kr. karabinerjev.

Shodi na Vzročku (pri izviru Rižane) **in v Dekanih,** ki so se vršili včeraj, so zelo lepo vspeli. Prvega se je udeležilo okoli 1000 volilcev, drugega nad 500. Razen naših govornikov, gosp. učitelja Venturinija in dr. I. M. Čoka, so nastopili tudi fašisti. Vse je poteklo v vzornem redu. Navdušenje našega naroda je bilo ogromno. — Obširneje poročilo primesemo jutri.

Višja vojnoodškodninska komisija v Benetkah. Tukajšnja kr. prefektura javlja: Kralj je podpisal kr. odlok, ki se bo objavil te dni in s katerim se ustanovi tretji oddelek višje komisije za likvidacijo vojne odškodnine v Benetkah.

Odbor za popravo vojne škode pri tukajšnji prefekturi je imel dne 22. t. m. sejo. Odbor je odobril sledeče predmete: 1) Doberdob: vzpostavitev cerkve sv. Martina; 2) Mariano: vzpostavitev in razširjenje ljudske šole. Kr. prefektura je poleg tega odobrila stroške za sledeča dela, ki se nemudoma začnejo: 1) Kanfanar: občinski dom na št. 1; 2) Kanal: ljudska šola (dokončanje); 3) Ročinj: ljudska šola (dokončanje); 4) Neblo: hiša št. 18 bis, ki je last občine.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se gradeški občini povrnejo stroški, ki jih je imela pri vzpostavitvi hiše «Parrocchia Nuova» in tvornice «Manufatti al Fossalone», ki sta last občine. Istega dne je imel sejo tudi odbor za začasno osobje, ki je v službi pri obnovitvenih delih, ter je sklenil razne premestitve uradnikov.

Iz tržaškega življenja

Žrtev ljubezni. - Dvajsetletna deklica skočila pod vlak. Včeraj zjutraj, okoli 6. ure, je železničar Blaž Capolecchia, nameščen na postaji na Vrdeli, idoč ob železniškem tiru našel v bližini kamenoloma Faccanoni mlado žensko, ki je ležala težko ranjena kraj tira; imela je desno nogo strašno razmesarjeno pod kolenom in številne rane na glavi. Neznanka je s slabotnim glasom prosila pomoči. Očividno je žensko povozil vlak. Capolecchia se je urnih korakov podal na postajo ter od tam telefonično obvestil o dogodku rešilno postajo. Kmalu potem je dospel na označeno mesto zdravnik, ki je dognal, da je stanje neznanke zelo nevarno; obvezal ji je za silo rane, nato jo je dal prepeljati v mestno bolnišnico, kjer je bila sprejeta v kirurgični oddelek.

Nesrečna ženska je imela pri sebi več pisem, na podlagi katerih je bila spoznana za 20-letno Rozalijo Starc, doma iz Črnega kala v Istri. V pismu, naslovljenem na starše, je deklica prosila odpuščanje za svoj čin; sklenila je umreti, ker jo je zapustil njen zaročenec, neki poštni uslužbenec, po imenu Giulio.

Starčeva je služila v zadnjem času pri družini Vatlatas, stanujoči v ulici R. Manna št. 14. Tekom svojega bivanja v mestu se je seznanila z omenjenim poštnim uslužbencem. V zadnjem času je deklica postala zelo otožna in pred par dnevi je zapustila službo ter izginila. Očividno se je tedaj odločila k obupnemu činu, ki ga je včeraj izvršila.

Tovorni avtomobil trčil ob tramvajski voz. Včeraj popoldne okoli 10.30 se je v ulici Dante pripetila nezgoda, ki bi bila lahko imela hude posledice. Težak tovorni avtomobil pivovarne Dreher, ki je vozil po ulici Mazzini navzgor, je na mestu, kjer se omenjena ulica križa z ulico Dante, trčil s precejšnjo silo v tramvajski voz proge Rojan-Piazza Perugino, ki je istočasno vozil preko omenjenega križišča. Med potniki v tramvaju je prvi hip nastala zmeda, vendar ni bil nihče ranjen. Tramvajski voz je bil le lahko poškodovan; ubitih je bilo par šip. Tudi avto je bil nekoliko poškodovan. Vsled incidenta je promet za kratek čas zastal.

Mestni stražnik, ki je stal na križišču, je baje opozoril šoferja, naj se ustavi, zdi se pa, da je mož prezrl znamenje. Deloma je kriv nezgode tudi tramvajski uslužbenec, ki ni pravočasno zaprl zavor.

Požar na Katinari. Preteklo noč okoli 23. ure so bili mestni gasilci telefoničnim potom poklicani na Katinaro, kjer je izbruhnil v seniku, spadajočem k posestvu Karla Spetiča, ogenj. Gasilci so ostali na licu mesta pozno v noč, zato nam niso znane podrobnosti o požaru, ki je najbrž zavzel večji obseg in povzročil precejšnjo škodo.

Gospodarstvo

ITALIJANSKO-JUGOSLOVENSKA TRGOVINSKA ZBORNICA V TRSTU.

V kratkem bo ustanovitev tržaškega oddelka italijansko-jugoslovenske trgovinske zbornice gotovo dejstvo, katero bo znalo postati posebne važnosti za nadaljni razvoj gospodarskih odnošajev med Italijo in Jugoslavijo. Z ozirom na položaj Trsta kot naravnega izhodišča ne malega dela jugoslovenske trgovine in najbližjega središča konsumni coni Slovenije, smatramo za umestno in potrebno, da seznanimo činitelje, ki bodo odločali o načinu sestave te ustanove, z mnenjem naših gospodarskih krogov, do katerih smo se obrnili.

V vprašanju cilja, ki si ga postavlja rimska trgovinska zbornica s pokrajinskimi oddelki v Milanu, Trstu, Anconi in Bari-ju, si moramo biti — to je mnenje naših krogov — na jasnem, ali naj bo to navadna paradna ustanova, kakor bi izgledalo po programu, sestavljenem v Rimu, v kateri bodo sedeli in se enkrat v letu shajali tukajšnji veletrgovci, ki imajo interese na izvozu raznih pridelkov iz Jugoslavije in pa oni, ki se bavijo z uvozom izdelkov italijanske industrije v bližnjo državo, ali pa naj bo to eminentno aktivna ustanova. Naravno, da ne bi imeli trgovski krogi v prvem primeru nikakega interesa do take institucije, ki bi ostala mrtvorojeno dete, kakor druge tukajšnje slične trgovinske zbornice, ki obstojajo več ali manj samo na papirju, dočim bi bili isti trgovski krogi pripravljeni sodelovati v ustanovi, katera bi šla preko politike in službenega značaja in se zavzemala za napredek trgovine med Italijo in Jugoslavijo.

Ta trgovinska zbornica bi se morala posvetiti vsestranskemue obveščanju o jugoslovenskem izvozu, jugoslov. industriji, financi. O vsem tem so zainteresirani krogi v Italiji veliko premalo poučeni in v vsem tem delu bi se moral izkazati samo tržaški oddelek, v katerem naj bi tudi s strani italij. trgovcev bili elementi, ki poznajo gospodarsko življenje v Jugoslaviji. Nadalje bi morala ta zbornica izdajati mesečno gospodarsko-informativno revijo, ki naj bi vsebovala primerne članke v svrho obveščanja italijanskih uvoznikov o produkciji v Jugoslaviji, o jugoslovenskih pridelkih, ki bi prišli za izvoz v poštev, in o njih cenah.

Pod okriljem te ustanove bi bilo potrebno otvoriti stalno vzorčno razstavo raznih jugoslovenskih pridelkov in zbornica sama bi morala biti v stanju podajati v splošnem vse informacije o vprašanjih, ki zanimajo italijanske producente, ki bi se obračali do nje. Slednjič si bo morala preskrbeti bogato gospodarsko italijansko-jugoslovensko knjižnico.

Po našem mnenju bi se morala ustanoviti dva oddelka, italijanski in jugoslovenski, v katerih naj bi bili italijanski in jugoslovenski izvedenci, ki bi mogli in tudi znali prevzeti odgovornost in dolžnost, ki bosta spojeni s tem mestom, in pa ljudje, ki poznajo svojo zemljo. Zakaj, kakor niso Italijani poučeni o praktičnih gospodarskih vprašanjih Jugoslavije, tako je opažati tudi pri Jugoslovenih nezadostno poznavanje italijanskih gospodarskih vprašanj.

Zbornica bo morala imeti, ako bo hotela doseči namen, radi katerega se ustanavlja, sposobne ljudi, ki bodo imeli resno voljo delati za razvoj trgovine med Italijo in Jugoslavijo, ljudi, ki bodo delali na to, da postane trgovina oni činitelj, ki naj ugladi nasprotstva med tema dvema narodoma ob jadranski obali.

DAROVI

Na mesto cvetja na grob ljubeznive Janke Wilfanove darujejo dr. Pertotovi 30 L za rekrekcijo na šoli pri Sv. Jakobu.

V nedeljo, 16. februarja se je vršil v Prešnici pogreb blagopokojnega Jožefa Pečar. Po pogrebu so se pevci, ki so peli žalostinke, namreč moški cerkveni zbor iz Prešnice in Ocizle in drugi pogrebci zbrali pri g. I. Metliki, kjer se je ob kozarcu vina zbralo L 21 za «S. dr.». Darovalcem srčna hvala, pokojniku blag spomin!

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

ogrske krone	0.03	0.04
avstrijske krone	0.0325	0.0335
češkoslovaške krone	67.25	67.50
dinarji	28.25	28.50
leji	11.50	12.—
marke	—.—	—.—
dolarji	23.15	23.30
francoski franki	123.—	124.50
švicarski franki	400.—	404.—
angleški funti papirnati	99.80	100.—

Mali oglasi

DVA PROSTORA, jako pripravna za zaloge, v ulici Nicolò Machiavelli št. 8, v poslopju Assicurazioni Generali, se oddata takoj. Ponudbe pod «Dva prostora» na upravništvo. 363

TRGOVSKI pomočnik, zanesljiv in vešč stroke, dobi službo takoj. Naslov pri upravništvu. 361

ČEVLJARSKI POMOČNIK, ki zna dobro rezati in šivati, se sprejme. Viktor Pahor, čevljarski mojster, Postojna št. 76. 364

PEČKOVSKI POMOČNIK, dobro izurjen vseh pečkovskih del, se sprejme takoj. Ivan Turk, Idrija. 365

TRGOVINA jestvin, dobro vpeljana, na novo opremljena, v zelo prometni ulici, se proda radi družinskih razmer. Ponudbe pod «Ugodnost» na upravništvo. 367

PIACIST, že poznan, se išče za večjo trgovino kolonial. Samo znane osebe naj pošljejo ponudbe na upravništvo. 368

PIANINO, izreden, s križanimi strunami, mehanizem Renner - Stuttgart, se proda v ul. Solitario 25, III. 366

KUPUJEM staro železo, cunje, kosti, kovine po najvišjih cenah. Skladišče železnine, Opčine. 370

KROMPIR, semenski «Ida» (kamnik) od Sv. Lucije, se prodaja po najnižji ceni v Rojanu pred cerkvijo. Od četrtka naprej tudi rdeči ameriški. 369

POTNIKA, veščega špecerijske stroke, kolonijalnega blaga in deželnih pridelkov za Goriško, sprejme tvrdka Marmolja & Delpin v Gorici. 351

KRONE po 1.90, goldinarje 5.08, 5-kronske komade 9.90 plačuje Via Pondares 6, I., desno. 20

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

Prodaja na obroke!

Danes je začela poslovati tvrdka na obroke

„PROVVIDENZA“

Via Ginnastica št. 15/II.

z bogato izbero izdelanih moških in ženskih oblek in oblek po meri, blaga, dežnih plaščev, obuvala, bluz, perila in drugih potrebščin.

Konkurenčne cene!

Majhni mesečni in tedenski obroki.

Krojačnica prvega reda. (30)

Odlikovana krojačnica za ženske obleke

L. VALCINI

Trst, Via Ireneo della Croce 10, pritličje

(v bližini gledališča Rossetti)

Sprejema se naročila za plesne in navadne obleke. V slučaju potrebe se izgotovi naročilo v 24 urah.

(Govori se slovensko) (20

BAZILIJ KEBER

učenec V. razreda slovenske ljudske šole pri Sv. Jakobu

star 11 let, je danes kot žrtev avtomobila nenadoma izdihnil svojo blago dušo.

Žalujoči stariši **Franc** in **Bernarda** roj. **Delfabro,** brat **Franc,** sestra **Stanislava** in ostali sorodniki naznanjajo to tužno vest vsem prijateljem in znancem.

Pogreb ljubljenega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 27. t. m., ob 15. uri, iz mrtvašnice mestne bolnice v cerkev sv. Antona.

TRST, dne 24. marca 1924.

Novo pogrebno podjetje, Trst.

Potrti nezmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena soproga, mati, tašča in stara mati

DOMINIKA PRELC

po dolgi in mučni bolezni, v 85. letu svoje starosti, včeraj ponoči izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v sredo, 26. t. m. popoldne.

TRST, 25. marca 1924. (233)

Štefan, soprog.

Ana por. **Zafred,** hči. **Andrej Zafred,** zet, in vnuki in vnukinje

Potrtim srcem naznanjamo, da je danes po dolgi in mučni bolezni, v starosti 64 let, v Gospodu preminul

MATEJ ZLOBEC

posestnik.

Globoko ožaloščeni otroci JOSIP, FRANČIŠKA vdova SLUGA, MARIJA por. BARIČ, JOSIPINA por. SKILAN, zetje. neveste, vnuki ter ostali sorodniki naznanjajo to tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v četrtek, 27. t. m., ob 15.30, iz hiše žalosti Sv. M. Magdalena Zgornja št. 421 naravnost na pokopališče.

TRST, dne 25. marca 1924.

To velja kot direktno obvestilo.

Novo pogrebno podjetje Corso V. E. III št. 47.

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000·— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvarja akreditive za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja devize in druge valute. Samostvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4%, letno netto, a vloge na tekoči račun po 4½%; vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

Paul Bourget:

JEČA

(88)

(La Geôle)

Poslovenil F. P.

Med neštetimi predpostavkami, ki jih je zamišljala v teku onih dni tako mučnega pričakovanja ter jih potem eno za drugo zopet zavrgla, je končno le ena sama postala gotovost in ta je bila — čitatelj se bo spominjal — resnična. Najneznatnejše podrobnosti o njunem slovesu so ji bile še vedno pred očmi. Razločno je še videla Saintenoisa in njegov odporni izraz, ko mu je govorila o denarju.

— «Njegov ponos,» je rekla pri sebi, «mu ne da, da bi mi pisal.» Ko je bila zopet legla in so bile vse luči ugasnjene, je nadalje razmišljala: «Da, njegov ponos. Smatra za zahtevo svoje časti, da mi pusti popolno svobodo. Noče napraviti ničesar, s čimer bi me klical, ker sem jaz bogata, medtem ko je on ubog. Toda moja ponudba, da bova živela v inozemstvu isto življenje kakor tukaj, to je jaz zase a on zase s svojim delom, je vendar le ono sredstvo, s katerim se bo dalo vse rešiti. A on se še nadalje upira. Morda radi drugih ljudi? Pa mari se je res treba ozirati na druge ljudi, kadar ljubiš? Morda pa ga peče vest radi mene? Toda saj hočem jaz sama tako, saj sem sama to povzročila... Ah, ko pridem k njemu, me bo že moral obdržati. Tedaj bom imela samo njega, že sedaj imam samo njega. Tu bo jutri vojna. Ne, moram odpotovati in jutri bom tam doli svobodna in srečna, ako njegov molk ne pomeni, da se je izpremenil. No pa, tudi če se je izpremenil, bom vsaj vedela. Zame bo to manj strašno nego sedanja negotovost. Pa saj te negotovosti niti nimam, zakaj on se ni izpremenil...»

Njen sklep je bil storjen in sicer to pot jasno in končnoveljavno. Nič več odlašanja. Še isti dan zapusti Pariz. Po kratkem, toda globokem snu, kakršen sledi krizam bojazni, ko so že končane, je vstala že ob petih zjutraj ter takoj poiskala v omari svoje toaletne sobe, kar ji je bilo potrebno za pot, za katero se je skrbno pripravljala. Med te stvari je dela tudi svoje bisere, potem je napolnila še drug ploskat kovčeg, ki ga je bila kupila obenem z malim kovčegom za svojo hčer. Te predmete, ki bi jo bili lahko ovadili, je iz previdnosti hranila pod ključem. Potem je šla v sobo svojih otrok, da vzame iz omare perilo in nekatere stvari za prvo potrebo ob dohodu. V sobo in iz nje je šla po prstih svojih bosih nog, pri čemer si je pomagala z malo električno svetilko. Otroka sta spala ter se nista prebudila. En hip je stopila k Renatovi postelji ter poslušala njegovo dihanje. V trenutku, ko ga je imela zapustiti, se je zopet prebujala v njej mati. Tu ji je prišla na um blazna misel: da bi odpeljala s seboj tudi njega!... Takoj pa je pomislila: «Nimam pravice za to.» Apel na naravni zakon je edino sredstvo, s katerim se vest opravičuje, kadar se v imenu strasti očitno spunta proti socijalnim pogodbam. Ne, tega otroka ne bo jemala njegovemu očetu. Groza pa jo je spreletela, ko se je spomnila, da ne bo ta otrok odslej dalje ničesar vedel o njej, razen kar mu mu bo povedal njegov oče. Sedla je k mizi ter začela pisati temu človeku, ki jo bo v srcu njenega sina lahko kruto zadel. Napisala mu je dolgo pismo, ki pa ga je vrgla na ogenj kakor ono drugo.

— «Tudi od tega pisma bi ne bilo nikake koristi,» je rekla sama pri sebi. Toda ura je kazala že sedem. V voznem redu, s katerim je zasledovala Saintenoisovo potovanje, je videla, da odhaja en vlak opoldne.